

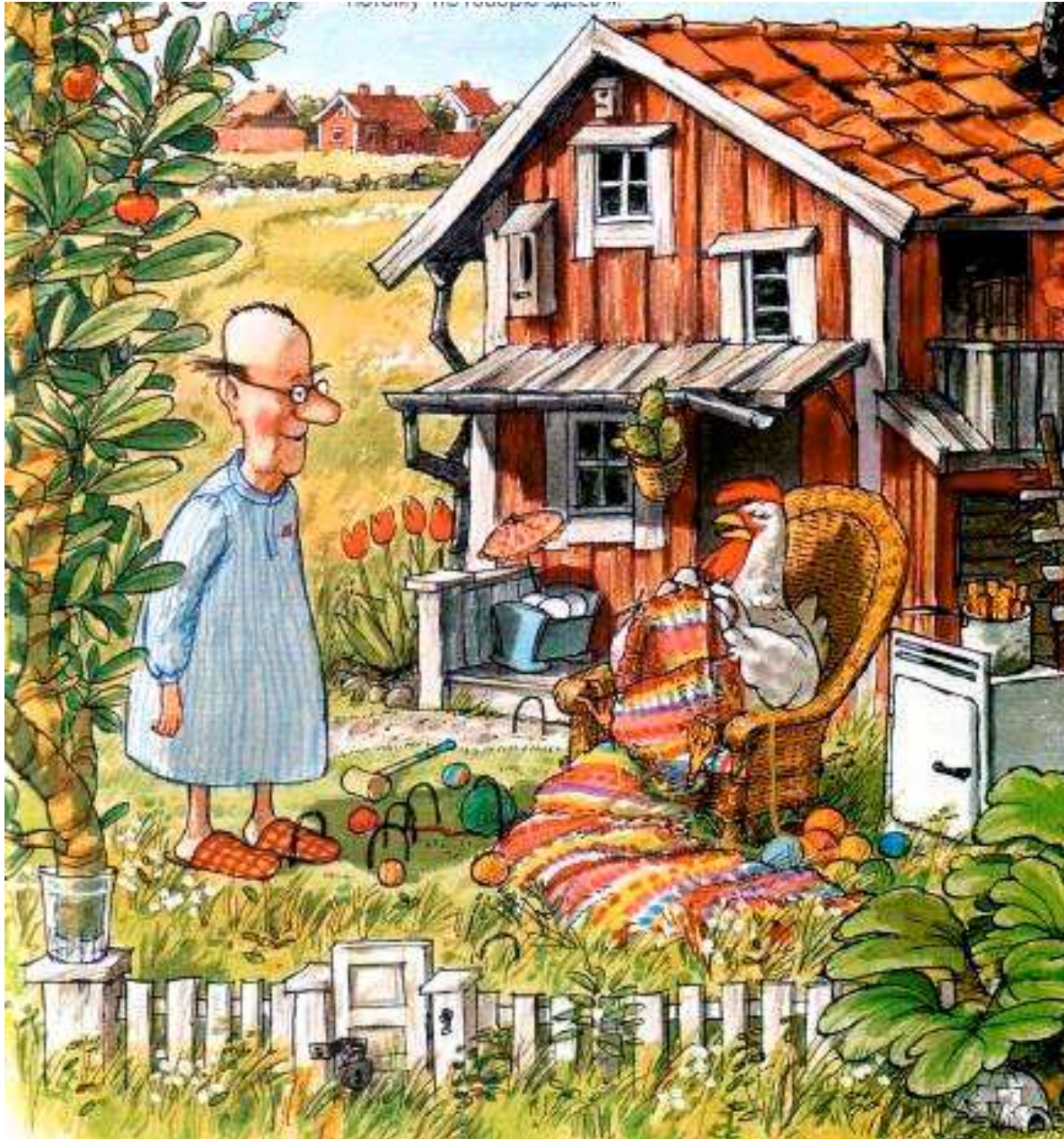
הכובע של סבא

ס.נורדקוויסט

לסבא היה כובע שאותו לא הוריד מעולם. רק בערב, כשהלך לישון. לפני שנרדם הוא תלה את הכובע על המנורה שליד המיטה, וכשהתעורר – דבר ראשון חבש את הכובע על ראשו. פעם אחת הסבא התעורר בבוקר ולא מצא את הכובע. בהתחלה הוא השתומם מאוד. הפך שלוש פעמים את כל מה שניתן היה להפוך, ושבע פעמים בדק את הראש שלו, שמה הכובע עוד שם, ואז הלך למטבח, כועס כמו כלב. "איפה הכובע שלי?"

צעק סבא "אתם מתחילים בבדיחות שלכם כבר מהבוקר?"
"סופה" הכלב של סבא, ישן על שולחן המטבח. הוא פתח לאט עין אחת, אבל מיד עצם אותה. "אני אף פעם לא זז עד הארוחה. תוכל לשכוח עלי" אמר הכלב "אני שוכב כאן מהארוחה של אתמול ועד הארוחה של היום ואינני מתכוונן לקום."
"איזה כלב שמירה אתה!" התרגז סבא "הלילה היו כאן גנבים! שודדים חטפו את הכובע שלי! ובלעדיו אני כמו בלי ידיים!"
"אינני כלב שמירה, כמה פעמים צריך לחזור על זה" אמר סופה "אני כלב-ידיד האדם. שב, שתה קפה ותתנהג כמו בן-אדם."
"קפה!" התעצבן סבא "איך אשתה קפה בלי כובע על ראשי! ומה זה כאן?"

מקופסת הקפה הטחון הוציא סבא חייל בדיל.
הוא לא הכניס אותו שם. סבא שתה שלוש כוסות
קפה וניסה לנחש מאין בקופסת הקפה הופיע
חייל הבדיל.
"חוץ מזה" המשיך הכלב סופה "אם אתה מוכרח
לדעת, חלמתי שהכובע הישן שלך עף אל
התרנגולת."
"היית אומר זאת מיד" מלמל סבא בתשובה.
הוא דחף את חייל הבדיל לכיס כותונת הלילה
שלו ויצא החוצה.
מלא תקווה סבא מיהר לביתה של התרנגולת.
היא ירבה בגן וסרגה.
"שלום תרנגולת" אמר סבא "אני מחפש את
הכובע שלי. בזמן שישנתי גנבים גנבו את הכובע
שלי. האם במקרה לא שמת לב לדבר מה
חשוד?"

"כבכבעו כובע?" קרקרה התרנגולת "אז למה אני? אני סורגת. אינני רואה דבר, אינני שומעת דבר, אינני יודעת דבר. קפה במקרר, ופלים בקלחת. תתכבד לבריאות. רק תשתוק, כי אני כאן מדברת."

בזמן שהתרנגולת דיברה סבא מזג לעצמו קפה ואכל ופל. הוא נגס חתיכה. בקופסת הוופלים הוא גילה חתיכת שרשרת של שעון.

הוא לא הספיק להתעניין מאין באה השרשרת לוופלים כשהתרנגולת אמרה:

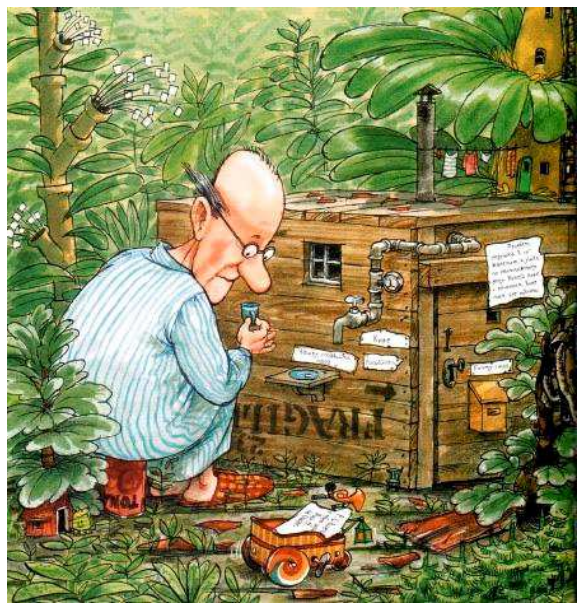
"מישהו בסככה הישנה יודע על הכובע הישן שלך. שאל אותו. מישהו יודע יותר מאשר זה נראה. מישהו יודע טוב מאוד על הכובעים."

סבא שם את השרשרת לכיס והמשיך ללכת לסככה הישנה.

בסככה היו מקומות מוארים היטב. תחת חור

ענקי בגג צמחו דקלים של שזיפים שחורים, חרציות, עצי תות שדה וקני סוכר. בתוך הסבך הירוק הזה לא היה אף אחד. אך מישהו היה שם. הוא לא רצה שיראו אותו, גם לא סבא. מישהו חי בתוך ארגז שעמד בתוך הסבך.

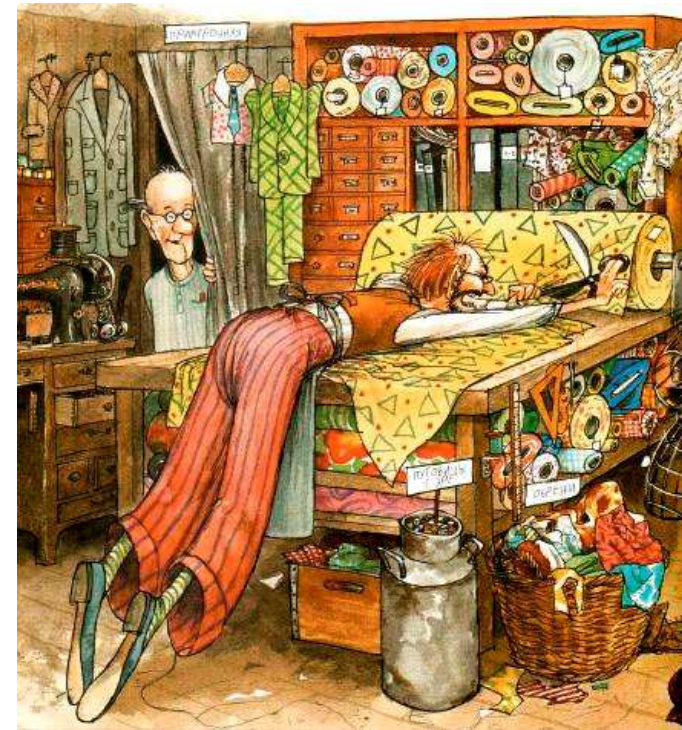
על הארגז היה כתוב: "שלום סבא. לצערי יצאתי בגלל מקרה דחוף. שתה קפה עם מאפה. הקפה

שם איפה שתמיד."

סבא נחר. זה תמיד כך. הוא מצא כוס ומזג מהברז קצת קפה, למרות שהיה מאוד מוטרד. מתי שהוא בא מישהו תמיד איננו. ונוסף לכך הכובע נעלם!

פתאום עברה לידו עגלה קטנה. עליה היה כתוב
"ראיתי את הכובע שלך. חפש אותו בערמת
הפסולת."
סבא הלך לפינת הסככה, שם עמדה ערמה של
מיני דברים ישנים.
"מישהו צריך לעשות כאן סדר!" קרא "לנקות

את האבק!"
סבא עבר את כל
הערמה, אך
הכובע לא מצא.
לאומת זאת הוא
מצא אולר קטן.
סבא בדק אותו
הרבה זמן. האולר
נראה לו מוכר, אך
הוא לא יכול היה

לזכור איפה הוא ראה אותו.
הוא עוד חשב על האולר כשלידו עברה עוד פעם
העגלה הקטנה. היא חצתה את ערמת החפצים
הישנים ונעלמה אחרי המסך. סבא נבוך הלך
אחריה.

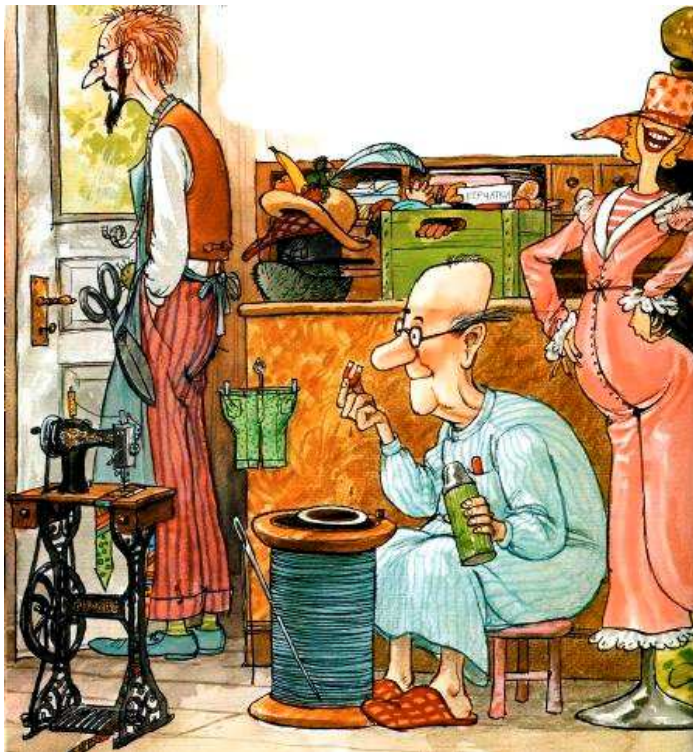
כשעבר אחרי המסך מצא את עצמו בבית
המלאכה של חייט ברד אפפורטה. החייט ששכב
כולו לאורך השולחן ניסה לחתוך חתיכת בד.
"שלום ברד. איך זה, בית המלאכה שלך עובד
ביום המנוחה?"
"א, א.. איך? עובד?" מלמל החייט, מופתע
מהופעתו הפתאומית של סבא. "רגע אחת, תכף
אבדוק."

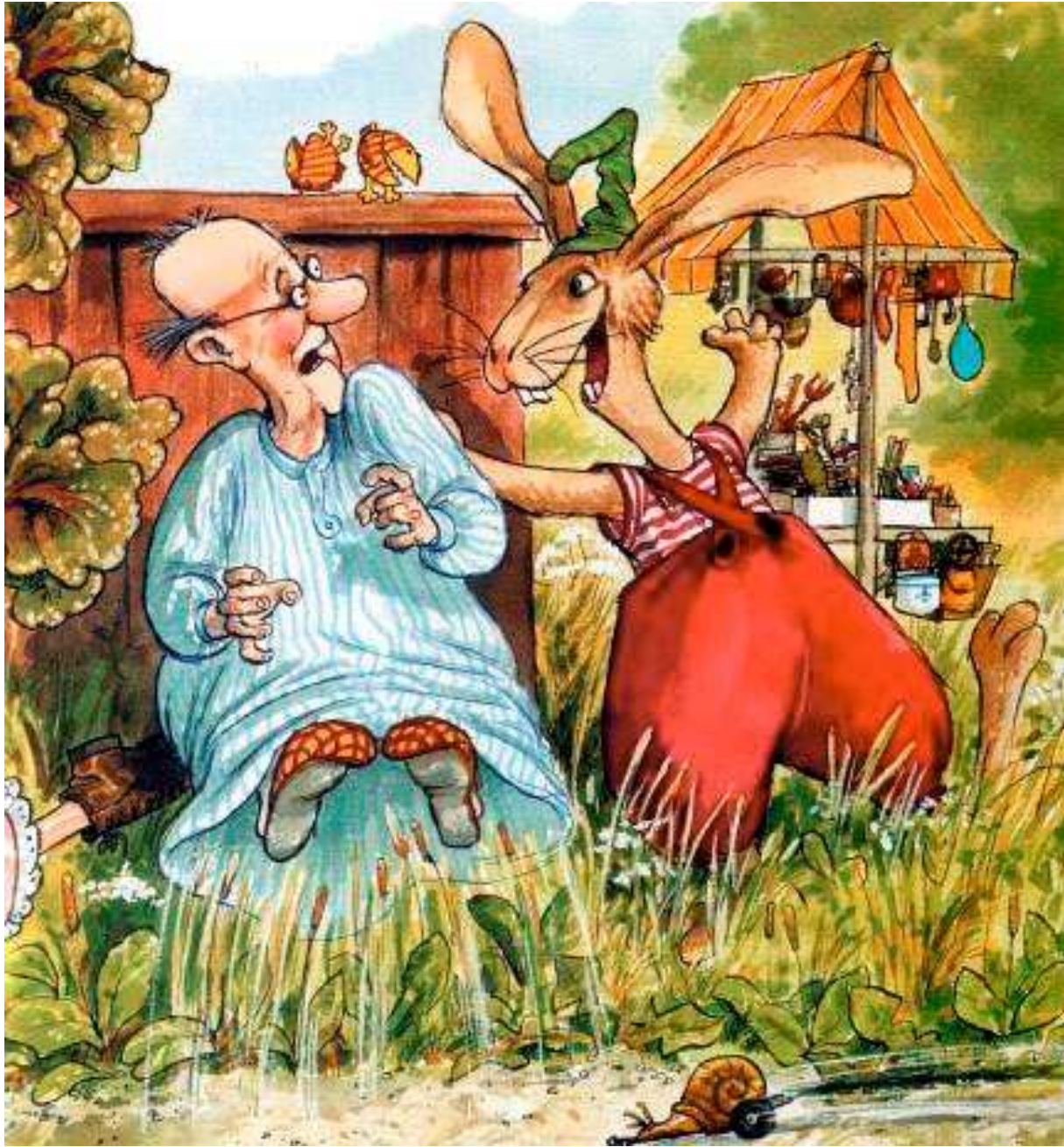
הוא רץ לדלת הכניסה ומשך בידית.
"לא, מצטער אבל היום סגור. תבוא ביום ה'."
"אני מחפש את הכובע שלי" אמר סבא "נדמה

לי כי הוא עף לכאן. אבל אתה, אינך מכיר אותי?"
החייט התכופף כדי טוב יותר לבדוק את סבא.
ורק אחרי שחבש לו כובע על ראשו הבין מי עומד לפניו.
"הנה, עכשיו הכרתי! סבא, זה אתה? מעולם לא ראיתך בלי כובע!" הוא מישש את כותונת הלילה של סבא. "אז מה, באת למדוד מעיל חדש? כמה יפה מצדך! .. יושב עליך טוב מאוד, שישים ותשע קרון, לך, תוך הידידות הישנה, אחשב שלוש-עשרה.."
"וראית את הכובע שלי?" שאל סבא שהשתדל לא לאבד שליטה עצמית.
"ראיתי, ראיתי!" בשמחה קרא החייט "כיסוי ראש כל כך הדור עוד לא פגשתי מעולם. ואיפה הוא?"

"אמרתי שהוא נעלם!!!" קרא סבא.
"אל תצעק, ידידי, אני לא עיוור. אולי תרצה קפה?"
"כן, תודה" נאנח סבא ומותש התיישב על השרפרף. החייט העמיד לפני סבא תרמוס וספל.
"תמזוג לעצמך" אמר "יש לי מספיק עבודה

משלי". הוא ניגש לדלת. כשסבא מזג קפה, מהתרמוס נפל מגנט קטן. סבא דג אותו מהספל. הוא נזכר שמתישו,

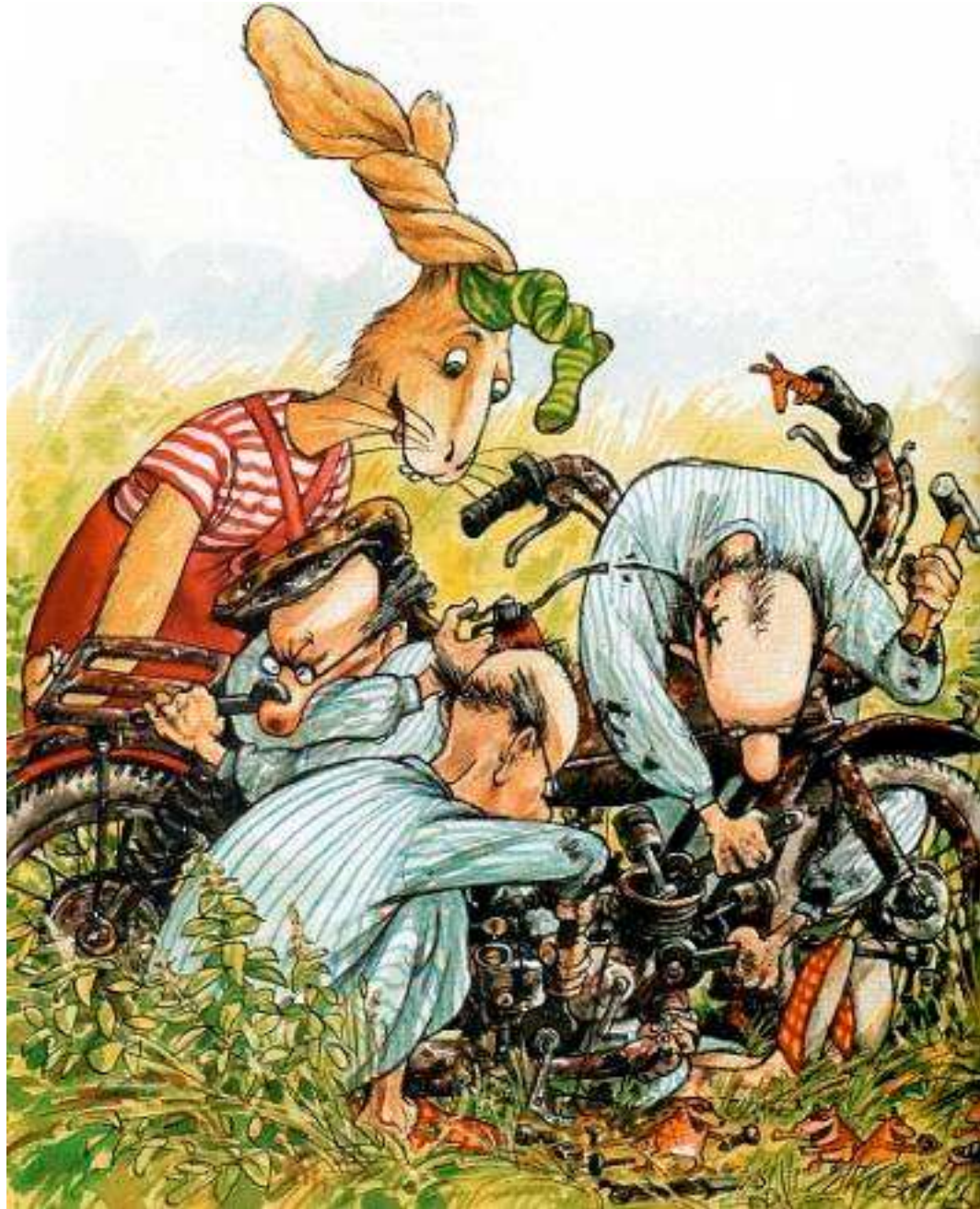

לפני הרבה-הרבה זמן, היה לו מגנט בדיוק כזה.
"מגנט יש לך בקפה" הודיע סבא.
"מגנט? שמור שלא תיחנק. מוטב לזרוק אותו"
יעץ החייט "מוזר..." והוא הוסיף תוך מחשבה
"הכובע שלך, זה שאין לך על ראשך, עף שם
ברחוב. נמוך, כמו ינשוף. מדוע? האם זה קורה
לו לעתים קרובות?"
סבא קם על רגליו.
"מה אמרת? איפה הוא?"
"עבר אחרי הגדר" ענה ברד אפפורטה "היום גם
כובעים יעופו בעצמם. מייצרים כל מה שרק
רוצים."
סבא רץ לגדר ועצר שם כדי לנשום.
"בואו לקנות! הרבה סחורה! יפה-יפה! לא יקר
במיוחד! רק זול מאוד!" באה צעקה ישר לתוך
אוזנו של סבא, וזה נרעד מהפתעה. לידו עמד

"ואופניים אין לך?"
"רק רגע, אבדוק את המחסן" ענה ספקולנט,
פתח לוח בגדר ונעלם.
בזמן שהארנב נעדר סבא הציץ לסל עם שלט
"חינם". שם מונחת הייתה משרוקית ישנה
שבוודאי כבר לא הוציאה קול. אך היא מצאה חן
בעיני סבא כל כך, שלא התאפק ושם אותה
בכיס.
דרך פתח בגדר הופיע ראשו של ספקולנט:
"הי, זקן! בוא הנה!"
שם, אחרי הגדר, עמד אופנוע ישן וחלוד, עם
סירה.
"בוגטטי" אמר ספקולנט בגאווה "במצב מצוין,
כמו חדש. ולא עולה הרבה – שישים, שבעים
קרון. אופנוע מפואר. רק קצת שמן וירוח כמו
מותק."

הארנב ספקולנט, רוכל המוכר סדקית מהמגש.
"וי! כמה שהפחדת אותי!" אמר סבא.
"אין צורך לפחד. ספקולנט לא נושך."
"אולי ראית במקרה את הכובע שלי שעף כאן?"
שאל סבא.
"אני מצטער מאוד, אבל היום אין לי כובעים"
ענה ספקולנט "משלוח כובעים חדשים יגיע
מחר. אבל יש לנו דברים אחרים. בבקשה, תיגש
ותסתכל, תראה כמה הרבה סחורה! זול מאוד."
ומה שם לא היה: תכשיטים וגרביים לא זוגיים,
לקקנים של סוכר ומחקי גומי, ווי דיג ומורידי
כובעים, כרטיסי הגרלה ישנים ושלדים מגומי עם
עצמות מתנדנדות.
"חמישה קרון ליחידה או הכל עבור אלף. סחורה
מדרגה ראשונה. מתכת טבעית ופולסטיק נקי."
"כל כך הרבה זבל על כל מטר רבוע" העיר סבא

"נראה, נראה" אמר סבא והתיישב בתוך הסירה
"נעשה קודם סיבוב ונראה האם אפשר יהיה
להשיג את הכובע שלי."
"אין בעיה!" ענה ספקולנט "רק נתדלק" הוסיף,
ושפך לתוך המכל חצי פחית בירה. אחר כך סבב
את כל הידיות והברזים האפשריים וניסה
להתנייע את המנוע. אך האופנוע לא הניע.
"תשאיר לי את זה" אמר סבא "איך שלא יהיה,
באופנועים אני מתמצא. תן לי מפתח מתכוונן
ופטיש. בוודאי השסתומים קצת התכופפו."
סבא התחיל לעבוד על ממש. הוא סיבב, דפק
והתיז שמן. ספקולנט היה משולהב.
"כך! עכשיו ננסה עוד פעם. תחבוש קסדה,
ארנב. אחרת יעופו לך האוזניים."
והמנוע הניע! הם עפו כמו פקק מהבקבוק, עברו
מעל הגדר ונחתו בשביל כפרי צר.

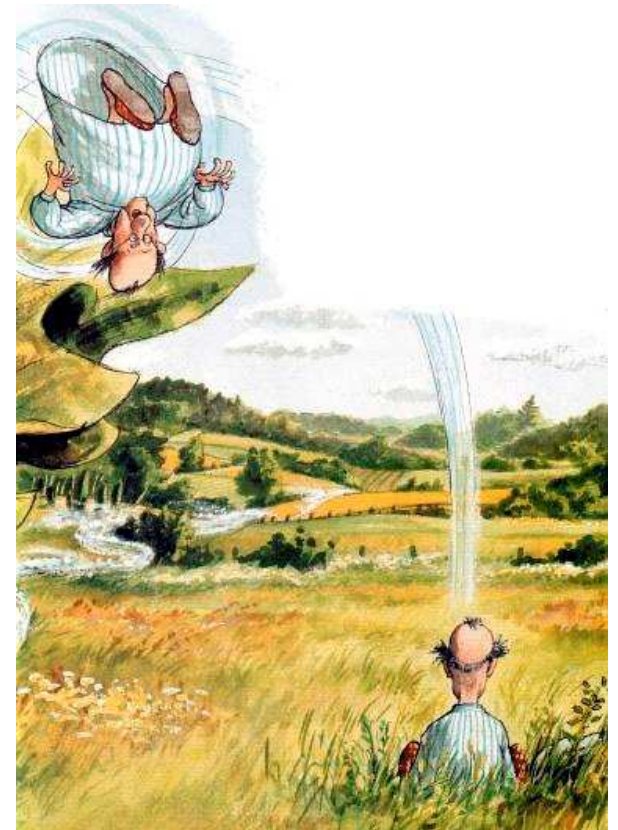
**"כמו בזמנים הישנים הטובים" חשב סבא.
"אתה בחור כהלכה!" קרא ספקולנט ונשק
לסבא ישר בשפתיים. "כל הכבוד! להכניס
למהלך שני?"
"קדימה!" צעק סבא בתשובה "תכניס ישר
לרביעי!"
האופנוע רעד וזז ממקומו. "בררררררר!"
ובמהירות איומה סע בשדה ענקי. הם נסעו על
תלוליות, מעל עוגות של פרות, אחר כך עברו
במרעה, באחו, ודרך מרעה שני ואחו אחר,
ובסוף "פררר!" עלו על אבן.
האופנוע התרומם לאוויר וסבא הועף מהסירה..
הוא עשה סלטו באוויר ונחת בעשב. האופנוע,
עם ספקולנט על ההגה, נעלם במרחק.
סבא ישב באחו לגמרי לבדו. רעש המנוע נעשה
כל פעם חלש וחלש יותר, עד שנדם לגמרי.**

שרשרת השעון, האולר הקטן, המגנט
והמשרוקית, ופרש את הכל על אבן גדולה.
ובאותו הרגע נזכר! ממש עכשיו, כשכל החפצים
האלה היו מונחים לפניו, פתאום נזכר! נכון, לא
יכול היה להיות אחרת - בדיוק אותם החפצים
היו מונחים בכיס שלו מתישהו, לפני הרבה,
הרבה זמן.

הוא היה בן שבע כשחבר שלו, בשם אוקה,
הראה לו קיפוד שאותו החזיק בקופסה. כשסבא
ראה את החיה הוא מוכן היה לתת עבורו כל
האוצרות שלו. ולא היו לו כל כך הרבה מאלה..
"אולי אקנה אותו ממך?" שאל סבא.

"ומה תיתן לי?" שאל אוקה בתשובה.
ואז סבא שם לפניו את חייל הבדיל, מחצית
שרשרת השעון, אולר קטן, מגנט ומשרוקית.
שרר שקט מוחלט. את הרגע הזה נזכר סבא

נעשה כל כך שקט
שלסבא נדמה היה כי
שומע איך האדים
מתרוממים מהאדמה.
הוא ראה שדות ויערות
הזוהרים באור השמש.
הכל סביב נדם.
פתאום סבא הרגיש
עייפות.
"כנראה לא אראה יותר
את הכובע שלי!" חשב

"מילא. מה ההבדל."

הוא חשב על כל מה שמצא ברדיפה אחרי
הכובע. מדוע החפצים האלה היו לו מוכרים כל
כך?
הוא הוציא מהכיס המלא את חייל הבדיל, את

עכשיו - ברור ומדויק. חמישה חפצים. קופסה עם
קיפוד. אצבעות של אוקה, שתוך רגע עזבו את
הקופסה והופנו אל חייל הבדיל.

שקט.

לסבא היה זה רגע קשה. הוא נפרד מהחפצים
היקרים שלו. אך במקומם הוא יכול היה לקבל

קיפוד. וכל יום הוא ייתן לו חלב. שרק אוקה
יסכים.

"טוב! מסכים!"

הוא לקח את הקופסה ורץ מהר הביתה. הוא
שמח כל כך שהלב שלו רצה לקפוץ מהחזה.
מה היה אחר כך סבא זכר רק במעורפל. כנראה
אמא אמרה לו שאת הקיפוד אסור להחזיק
בקופסה. שהקיפוד צריך להיות חופשי כי אחרת
ימות. ואז הוא שחרר אותו בגן הישן של סבתא,
וכשהקיפוד יצא מהקופסה מיד נתן לו חלב. כדי
שהקיפוד ידע שאף אחד לא יפגע בו.

סבא נזכר אך ישב בעשב וליטף את המעילון
הקוצני. זה לא היה כל כך נעים, אבל הוא יכול
היה להראות לקיפוד שהוא מחבב אותו. ועכשיו
הוא יושב כאן - זקן קטן באחו ענקי, וחושב על
התקופה הרחוקה כשהיה בן שבע, וחי עם

סבתא, אמא ואבא ועם עוד חמישה אחים
ואחיות, ועל זה שאצלו הופיע קיפוד קטן.
גם קודם נזכר סבא בזמנים ההם, אך הפעם הוא
נזכר הרבה יותר טוב. וכל זה בגלל שהכובע
הישן שלו ברח ממנו. ולמרות שסבא עבר כבר
הרבה בגילו, הוא לא יכול היה להבין בשום אופן
איך קורה הדבר.
סבא קם והלך הביתה. על הכובע לא חשב יותר.
את החייל, השרשרת, המגנט, האולר
והמשרוקית שם על מדף הכוננית בחדר הגדול.
ואחר כך מצא בארון כובע ישן אחר.
"אולי גם זה יתאים" חשב "ובעצם לשם מה לי
כובע? האם אתה מחויב לחבוש אותו כי אה
זקן? וגם הקיץ עדיין לא נגמר.
יהיה בסדר."